

NOTAT

27. oktober 2019

Høringsnotat vedrørende udkast til lovforslag om ændring af hvidvaskloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet og gennemførelse af 4. og 5. hvidvaskdirektiv)

1. Indledning

Lovforslagets overordnede formål er at indføre nye tiltag, der styrker den eksisterende forebyggende ramme og mere effektivt bekæmper hvidvask og finansiering af terrorisme. Lovforslaget implementerer den politiske aftale af 27. marts 2019 om styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet.

Med lovforslaget får Finanstilsynet en række nye værktøjer, der skal styrke tilsynet med de finansielle virksomheder og bidrage til, at Finanstilsynet bliver en stærkere kontrolmyndighed med en mere udfarende tilsynsmetode.

Derudover indeholder lovforslaget en række skærpede sanktioner, der skal være med til at sikre, at bekæmpelsen af hvidvask og anden finansiel kriminalitet bliver taget mere alvorligt og prioriteres højere i den finansielle sektor.

Lovforslaget udgør første del af det samlede lovforslag og har været i høring fra den 28. august til 25. september 2019. Den sidste del af lovforslaget indeholdende bl.a. initiativet om administrative bødeforelæg fra den politiske aftale, vil blive sendt i høring i den nærmeste fremtid.

Der er modtaget 38 høringssvar fra myndigheder, organisationer m.v. Heraf har 12 haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

Visse høringssvar har givet anledning til nogle redaktionelle ændringer og præciseringer i lovteksten og bemærkningerne. Disse ændrer ikke ved substansen i de pågældende bestemmelser og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

2. Generelle bemærkninger

De hørte parter er generelt positivt indstillet over for lovforslagets indhold om initiativer til styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet, herunder hvidvask og terrorfinansiering.

Finans Danmark støtter overordnet lovforslaget, der skal bidrage til at styrke den eksisterende ramme for bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Finans Danmark finder dog også, at der er behov for yderligere præciseringer i flere af lovforslagets bestemmelser og bemærkninger.

Finansforbundet finder overordnet set, at det er positivt at iværksætte nye initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering.

Forsikring & Pension støtter, at indsatsen mod finansiel kriminalitet styrkes, idet finansiel kriminalitet er med til at undergrave tilliden til det finansielle system. Forsikring & Pension finder det dog samtidig principielt uheldigt, at der indføres stramninger i reglerne for forsikringsselskaber på grund af problemer i en anden branche.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Kommenteringen af høringssvarerne vil ske med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

- 3.1. Udvidet oplysnings- og berigtigelsespligt
- 3.2. Finanstilsynets adgang til oplysninger og tilsyn med sunde beslutningsprocesser
- 3.3. Tavshedspligt for Skatteforvaltningen
- 3.4. Styrkelse af whistleblowerordning – forbud mod tavsheds klausuler
- 3.5. Skærpelse af strafansvar og forældelsesfrist for afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger til Finanstilsynet
- 3.6. Finanstilsynets adgang til at kræve indberetning af oplysninger til brug for risikobaseret tilsyn
- 3.7. Finanstilsynets mulighed for at påbyde midlertidigt stop for nye kunder ved alvorlige overtrædelser af centrale hvidvaskregler
- 3.8. Skærpede kundekendingsprocedurer og højrisikotredjelande
- 3.9. Forretningsforbindelser og transaktioner til højrisikotredjelande

3.1. Udvidet oplysnings- og berigtigelsespligt

Finans Danmark foreslår, at det præciseres i lovteksten og bemærkningerne, at berigtigelsespligten alene er gældende, såfremt oplysningerne var misvisende på tidspunktet for afgivelsen (selvom det misvisende forhold først opdages senere).

Finans Danmark foreslår endvidere, at bestemmelsen ændres til, at der er en pligt til at informere om, at der er givet urigtige oplysninger, og en be-

rigtigelse vil følge hurtigst muligt eller uden ugrundet ophold. Dette foreslås, da ”straks” umuliggør tilstrækkelig ledelsesgodkendelse fra fx bestyrelse eller direktion. Det anbefales derfor, at ”straks” ændres til ”uden ugrundet ophold”.

Forsikring & Pension bemærker, at den tidsmæssige udstrækning af pligten til berigtigelse bør uddybes og præciseres i lovbemærkningerne.

Forsikring & Pension bemærker desuden, at oplysningsforpligtelsen er formuleret objektivt og ikke subjektivt, men at det må forventes, at der skal foretages en ansvarsvurdering efter de almindelige erstatningsretlige betingelser. Handlingen eller undladelsen bør have en vis beskaffenhed, f.eks. hvis virksomheden bevidst har forsøgt at vildlede Finanstilsynet.

Forsikring & Pension bemærker endvidere, at det bør præciseres, hvilke oplysninger Finanstilsynet skal modtage, så der ikke herskes tvivl om herom.

The Institute of Internal Auditors bemærker, at det bør præciseres, hvem den udvidede forpligtelse til underrette Finanstilsynet om forhold, der er af ”væsentlig betydning for Finanstilsynets tilsyn med virksomheder”, påhviler, og at der angives yderligere eksempler på bestemmelsens anvendelse.

Kommentar

For så vidt angår den foreslåede berigtigelsespligt vil lovbestemmelsen og tilhørende bemærkninger i forhold til tidsangivelsen af, hvornår berigtigelsen skal ske, blive ændret, så det vil fremgå, at berigtigelse skal ske hurtigst muligt. Med begrebet ”hurtigst muligt” er der rum for en konkret og individuel vurdering i det enkelte tilfælde, hvor der efter omstændighederne eksempelvis vil kunne være mulighed for en orientering af virksomhedens ledelse, inden oplysningerne berigtiges over for Finanstilsynet. Begrebet ”hurtigst muligt” vil blive eksemplificeret nærmere i bemærkningerne til lovforslaget.

Pligten til at berigtige oplysningerne vil indtræde, når det står klart for virksomheden, at oplysningerne ikke har været korrekte på tidspunktet for afgivelsen eller kan give et misvisende billede af de pågældende forhold, oplysningerne vedrører. Det er ikke hensigten, at den foreslåede berigtigelsespligt skal fortolkes videre, end hvad der i dag gælder som følge af indfortolkningen af en berigtigelsespligt i oplysningspligterne. Det betyder bl.a., at der fortsat ikke vil gælde en berigtigelsespligt, hvis f.eks. oplysninger er fejlagtige som følge af åbenlyse tastefejl, eller hvis oplysningerne åbenlyst ikke længere vil være relevante for Finanstilsynets tilsynsvirksomhed. Omfattet en berigtigelsespligten kan f.eks. være datamateriale, som indeholder forkerte værdier. Omfanget af, hvilke typer af oplysninger, der kan være genstand for berigtigelse, er derfor ikke udtømmende. Det vil på

den baggrund bero på en konkret vurdering af omstændighederne, når virksomheden berigtiger oplysninger.

For så vidt angår udvidelsen af virksomhedernes oplysningspligt påhviler den foreslåede udvidede oplysningspligt den samme personkreds, som i dag skal opfylde de eksisterende oplysningspligter i den finansielle lovgivning, f.eks. hvidvasklovens § 49, stk. 1, eller lov om finansiell virksomhed § 75, stk. 1. Oplysningspligten i hvidvasklovens § 49, stk. 1, omfatter bl.a. pengeinstitutter, pensionselskaber, advokater, revisorer og ejendomsmæglere, samt leverandører og underleverandører til disse. Oplysningspligten i lov om finansielle virksomheder § 75, stk. 1, omfatter såvel den finansielle virksomhed som det enkelte medlem af den finansielle virksomheds bestyrelse, direktører og ansvarshavende aktuarer.

Om en oplysning er af væsentlig betydning for Finanstilsynet beror på oplysningernes karakter, herunder en vurdering af, om informationerne har den fornødne interesse for Finanstilsynet. Eksempelvis vil nye risikoområder kunne være et nyt væsentligt forretningsområde eller aktiviteter, som ændrer i virksomhedens opgørelse af solvensbehovet. Et andet eksempel på, hvad der kunne være omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde, vil være, hvis en finansiell virksomhed er ved at komme i økonomiske vanskeligheder, som ikke nødvendigvis er truende for virksomhedens fortsatte drift. Meddelelse herom vil være af interesse for Finanstilsynets løbende tilsyn med virksomheden.

3.2. Finanstilsynets adgang til oplysninger og tilsyn med sunde beslutningsprocesser

Finans Danmark støtter det politiske ønske med bestemmelsen. Finans Danmark bemærker dog samtidig, at det vigtigt at holde fast ved de grundlæggende retssikkerhedsprincipper, specielt forbuddet mod selvinkriminering.

Finans Danmark finder det desuden afgørende, at det i bemærkningerne præciseres, at vedkommende, der udpeges som sagkyndig, alene indsættes for at indsamle oplysninger. Vedkommende bør dermed ikke foretage selvstændige vurderinger af de indsamlede oplysninger, da denne kompetence tilkommer Finanstilsynet. Finans Danmark foreslår derfor, at det blandt andet ikke fremgår af bemærkningerne, at vedkommende skal ”vurdere kvaliteten af systemer og kontroller”.

Finans Danmark finder endvidere, at det i bemærkningerne bør klarlægges, at den sagkyndige person alene skal følge virksomheden i forhold til det område, som udpegelsen har givet anledning til, samt at vedkommende alene må videregive oplysninger om dette område til Finanstilsynet. Det er hertil vigtigt, at virksomheden får indblik heri, så det er klart for virksomheden, hvilke områder den sagkyndige skal have adgang til at følge.

Finans Danmark bemærker desuden, at den foreslåede ordning med udpegelse af en sagkyndig person, der skal følge virksomhedens drift, kan få ikke uvæsentlige økonomiske konsekvenser for de omfattede virksomheder.

Finans Danmark bemærker endelig, at det bør følge af bestemmelsens bemærkninger, at denne alene forventes anvendt i begrænset omfang.

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at det kan fremgå klarere i lovforslaget, hvornår forbuddet mod selvinkriminering skal føre til en begrænsning af de sagkyndige personers adgang til oplysninger (og dermed også Finanstilsynets), eller til at en strafsanktioneret oplysningspligt ikke håndhæves.

Forsikring & Pension finder forslaget om Finanstilsynets mulighed for at indsætte en eller flere sagkyndige meget indgribende. Bestemmelsen giver Finanstilsynet et meget bredt mandat, der rækker ud over den politiske aftale om styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet.

Forsikring & Pension finder det vigtigt, at den sagkyndige person har stor erfaring inden for det område, der skal undersøges. Herudover bør den sagkyndige person besidde de kompetencer, der må forventes på det virksomhedsniveau, den sagkyndige skal overvære. Hvis f.eks. den sagkyndige skal overvære bestyrelsesmøder, så bør denne person have erfaring med bestyrelsesarbejde.

Kommentar

Det følger af den politiske aftale af 27. marts 2019 om styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet, at der er behov for, at Finanstilsynet som led i den forebyggende indsats mod finansiel kriminalitet, herunder hvidvask, får bedre mulighed for på et tidligere tidspunkt at få et øget indblik i informationer fra særligt større finansielle virksomheder for derigennem at kunne afdække mulige risici for overtrædelse af reglerne. Lovforslaget holder sig inden for rammerne af den politiske aftale.

Med lovforslaget ændres der ikke på, at selvinkrimineringsforbuddet gælder uagtet lovforslagets bestemmelse om Finanstilsynets adgang til at udpege en sagkyndig person. For at undgå nogen tvivl herom, præciseres lovforslagets bemærkninger, således at det klarere fremgår heraf, hvordan sammenspillet mellem de sagkyndige og retsikkerhedslovens § 10 om forbud mod selvinkriminering forholder sig.

Med lovforslaget skal de sagkyndige personer i forbindelse med observationen af den daglige drift i virksomheden orientere Finanstilsynet om forhold af væsentlig betydning for Finanstilsynets virksomhed. Formålet er, at Finanstilsynet får mulighed for hurtigere at reagere på oplysninger om

den finansielle virksomheds tilstand. Finanstilsynet vil således som led i den forebyggende indsats mod f.eks. hvidvask og som led i tilsynsvirksomheden i øvrigt få bedre mulighed for på et tidligere tidspunkt at få et øget indblik i informationer, der vil kunne afdække mulige risici for overtrædelse af reglerne. Ligeledes får Finanstilsynet bedre mulighed for at følge en virksomheds efterlevelse af påbud m.v., som Finanstilsynet har givet virksomheden for utilstrækkelige foranstaltninger til forebyggelse af finansiell kriminalitet.

Med lovbestemmelsen er det hensigten, at de sagkyndige kan foretage selvstændige vurderinger i deres egenskab af sagkyndige, og Finanstilsynet vil kunne inddrage en sagkyndigs vurderinger i Finanstilsynets arbejde med den pågældende sag. Det bemærkes i den forbindelse, at det er Finanstilsynet, der træffer afgørelse og dermed indestår for grundlaget herfor.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes anvendt i situationer, hvor Finanstilsynet efter en konkret vurdering finder, at der er væsentlige forhold, der giver anledning til at følge den pågældende virksomhed med henblik på varetagelsen af Finanstilsynets virksomhed. Hvilken person, der vil skulle udpeges som sagkyndig, vil således afhænge af de konkrete omstændigheder, eksempelvis om der måtte være anledning til at udpege en sagkyndig med særlig viden og erfaring med bestyrelsesarbejde.

Det vil desuden bero på sagens konkrete omstændigheder, hvordan den sagkyndige vil skulle følge virksomheden. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget vil Finanstilsynet bl.a. kunne udpege sagkyndige personer til at vurdere kvaliteten af systemer og kontroller og til at verificere oplysninger, der er videregivet fra den finansielle virksomhed m.v. til Finanstilsynet. Den sagkyndige vil i en sådan situation eksempelvis kunne gennemgå virksomhedens it-systemer eller regnskabsmæssige oplysninger, der er videregivet til Finanstilsynet. Det vil således være afgrænsede dele af f.eks. en virksomheds forretningsområder eller driftsområder, der vil være genstand for en sagkyndigs observatørarbejde. Virksomheden vil blive gjort bekendt med, hvilke områder den sagkyndige er sat til at følge og vil modtage en kopi af den sagkyndiges skriftlige rapport til Finanstilsynet.

Finanstilsynet er som offentlig myndighed forpligtet til at agere proportionalt. Omkostningerne ved den sagkyndiges arbejde vil således i hvert enkelt tilfælde skulle balanceres overfor bl.a. situationens alvor i virksomheden, hensynet til at sikre et effektivt tilsyn med virksomheden samt risikoen for overtrædelse af de regler, der gælder for virksomheden.

Det er Finanstilsynet, der antager den eller de sagkyndige. Herved vil den pågældende virksomhed som udgangspunkt have samme retsstilling over

for den eller de sagkyndige, som hvis det var Finanstilsynet selv, der forestod tilsynet. Dette indebærer f.eks., at forvaltningsloven, offentlighedsloven og retssikkerhedsloven finder anvendelse.

3.3. Tavshedspligt for Skatteforvaltningen

Finans Danmark ser det meget positivt, at Skatteforvaltningen ikke længere vil være forpligtet til at underrette borgere om oplysninger, der stammer fra virksomhedernes underretninger om hvidvask og terrorfinansiering. Det vil bidrage til at beskytte bankernes ansatte mod repressalier fra kunder, hvilket ifølge Finans Danmark i praksis har vist sig at være et stort problem.

Finansforbundet finder det positivt, at lovudkastet pålægger told- og skatteforvaltningerne tavshedspligt, når Hvidvasksekretariatet videresender underretninger til forvaltningerne.

Datatilsynet har noteret sig, at der er behov for at indføre en lovbestemt tavshedspligt for ansatte i told- og skatteforvaltningen i forhold til fortrolige oplysninger, som hidrører fra underretninger fra SØIK efter hvidvasklovens § 26, med henblik på, at de pågældende personoplysninger omfattes af undtagelsesbestemmelsen i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra d. Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at der ikke, som anført i bemærkningerne til lovforslaget, vil være tale om en fravigelse af databeskyttelsesforordningens regler.

Kommentar

Lovforslaget indebærer, at ansatte i Skatteforvaltningen ikke længere må videregive oplysninger til en person, der er foretaget underretning om efter hvidvasklovens § 26, når SØIK videresender sådanne underretninger til Skatteforvaltningen. Den foreslåede tavshedspligt gælder fra Skatteforvaltningen modtager oplysningerne fra SØIK.

Skatteforvaltningen er i dag forpligtet til at underrette den person, som underretningen vedrører, når denne modtages fra SØIK. Forpligtelsen følger af Europa-Parlamentet og Rådet Forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (Herefter databeskyttelsesforordningen) artikel 14, stk. 1, hvorefter den dataansvarlige skal oplyse den registrerede om oplysninger om denne, hvis oplysningerne ikke er indsamlet hos den registrerede.

Databeskyttelsesforordningen artikel 14, stk. 5, litra d, giver mulighed for, at der kan gøres undtagelse til oplysningspligten i artiklens stk. 1, hvis personoplysninger som følge af tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, herunder lovbestemt tavshedspligt, skal forblive fortrolige, eller såfremt det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt.

Den foreslåede bestemmelse udgør en særlig tavshedspligt, jf. offentlighedsloven § 35, og lovforslaget udgør derfor en undtagelse til oplysningspligten, jf. databeskyttelsesforordningen artikel 14, stk. 5, litra d.

Lovforslaget præciseres således, at det er klart, at der er tale om en undtagelse til oplysningspligten, jf. databeskyttelsesforordningen artikel 14, stk. 5, litra d, og ikke en fravigelse af databeskyttelsesforordningens regler.

3.4. Styrkelse af whistleblowerordning – forbud mod tavshedsklausuler

Forsikring & Pension støtter forbuddet mod tavshedserklæringer, og at ansatte ikke bliver afskåret fra at indberette oplysninger om overtrædelser eller potentielle overtrædelser.

Finans Danmark støtter tiltag, der bidrager til at sikre, at ansatte kan indberette ulovlige forhold til myndighederne. Finans Danmark forstår den foreslåede bestemmelse som et ønske om at tydeliggøre, hvad der allerede følger af gældende ret. Bestemmelsen i sin nuværende udformning rejser dog en række problemstillinger, der kan indebære væsentlige byrder for de omfattede virksomheder. Retsvirkningerne af bestemmelsen er desuden uklare.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finans Danmark finder det ikke defineret, hvad der udgør en tavshedsklausul, ligesom det er uklart, hvad retsvirkningen er, hvis det ikke eksplicit fremgår af en tavshedsklausul, at den ikke er til hinder for underretninger til myndighederne.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening bemærker, at lovforslaget lægger op til, at virksomhederne skal sørge for at indføre et nyt vilkår i tavshedsklausuler også med tidligere ansatte. Dette kan imidlertid kun lade sig gøre rent aftaleretligt, såfremt begge aftaleparter er indstillede på denne ændring. Med andre ord kan virksomheden ikke tvinge tidligere ansatte til at acceptere en ændring af allerede indgåede aftalevilkår.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening bemærker endvidere, at der rent praktisk er en udfordring med at identificere tidligere ansatte, da de persondataretlige regler påbyder de finansielle virksomheder at slette oplysninger om tidligere ansatte, når der ikke længere er nogen saglig grund til at opbevare oplysningerne.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening foreslår en anden ordlyd for bestemmelsen, hvor der bl.a. indgår en definition af en tavshedsklausul.

Finansforbundet finder det positivt, at det kommer til at fremgå direkte af loven, at klausuler, der indeholder formuleringer om forbud mod ansatte eller tidligere ansattes whistleblowing over for offentlige myndigheder eller en virksomhedsintern ordning, er uvirksomme.

Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) og Lønmodtagernes Dyrtidsfond har peget på, at udtrykket ”den finansielle lovgivning” bør ændres. ATP har foreslået, at udtrykket ændres til ”den finansielle regulering”. Lønmodtagernes Dyrtidsfond foreslår, at udtrykket ”den finansielle lovgivning” ændres til ”lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond”, og at dette også gøres i to andre bestemmelser i lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, der henviser til ”den finansielle regulering”.

Kommentar

Det følger af den politiske aftale af 27. marts 2019 om styrkelse af indsatsen mod finansiell kriminalitet, at det ikke skal være muligt for en arbejdsgiver at indrette ansættelsesforholdene for virksomhedens medarbejdere på en sådan måde, at medarbejderne er afskåret fra at gå til virksomhedens whistleblowerordning eller til Finanstilsynet eller andre offentlige myndigheder med oplysninger om ulovligheder i virksomheden.

Der må ikke være tvivl om, at man som whistleblower er sikret mod ansættelsesretlige følger af en indberetning. En tavshedsklausul, som medfører, at en ansat eller tidligere ansat ikke kan indberette lovovertrædelser til en whistleblowerordning, vil ikke være i overensstemmelse med intentionerne bag kravet om en whistleblowerordning, og en sådan klausul må også allerede antages at være ugyldig. For at undgå nogen tvivl herom bør det fremgå eksplicit af lovgivningen.

Derudover stilles der krav om, at der i forbindelse med en eventuel tavshedsklausul i en ansættelseskontrakt fremgår en oplysning om, at tavshedspligten ikke er til hinder for, at pågældende ansatte kan indberette oplysninger om overtrædelser eller potentielle overtrædelser til offentlige myndigheder.

Med den foreslåede bestemmelse i bl.a. lov om finansiell virksomhed er det hensigten at sikre, at den ansatte ikke er i tvivl om, at denne ikke er afskåret fra at indberette oplysninger om overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den finansielle regulering til offentlige myndigheder. Retsvirkningen med lovbestemmelsen er således, at ansatte og tidligere ansatte ikke vil være afskåret fra at indberette oplysninger om overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den finansielle regulering til offentlige myndigheder. Lovforslaget justeres således, at virksomheder eller personer omfattet af bestemmelsen kan straffes med bøde, hvis det ikke eksplicit fremgår af en tavshedsklausul, at den ikke er til hinder for underretninger til myndighederne.

Det vurderes ikke nødvendigt eller hensigtsmæssigt at definere, hvad der nærmere forstås ved tavshedsklausuler, idet disse kan have mange forskellige udformninger. Samtidig vurderes det, at parterne i ansættelsesforholdet godt ved, om der i ansættelsesforholdet er aftalt begrænsninger af den ansattes mulighed for at videregive oplysninger.

Udtrykket "den finansielle regulering" kan henføres til lov nr. 268 af 25. marts 2014, hvor der i lov om finansiel virksomhed og en række andre love blev indført krav om whistleblowerordninger i finansielle virksomheder. Af bemærkningerne til de enkelte bestemmelser (lovforslag nr. 133 af 7. februar 2014) fremgår det bl.a., at udtrykket "den finansielle regulering" omfatter den til enhver tid gældende regulering, der hører under Erhvervs- og Vækstministeriets ressortområde, som vedrører det område, Finanstilsynet fører tilsyn med, og som er vedtaget af Folketinget samt bekendtgørelser udstedt i medfør heraf samt den til enhver tid direkte gældende EU-retlige regulering på det finansielle område. Udtrykket "den finansielle lovgivning" justeres på den baggrund til "den finansielle regulering".

Det har ikke været hensigten, at tidligere ansatte skulle kontaktes med henblik på en tilføjelse til deres ansættelseskontrakt, eller at der skulle foretages ændringer i eksisterende ansættelseskontrakter med tavshedsklausuler. En sådan forpligtelse vil være uforholdsmæssig byrdefuld. Dette vil derfor blive justeret i lovtæksten samt tilhørende bemærkninger. Det skal dog bemærkes, at en virksomhed ikke kan forhindre en tidligere ansat i at tale med myndighederne, selvom en tavshedsklausul ikke indeholder en sådan tilføjelse, idet en sådan klausul som nævnt vurderes at være ugyldig.

3.5. Skærpelse af strafansvar og forældelsesfrist for afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger til Finanstilsynet

Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at for så vidt angår ændringen af strafferammen i lov om finansiel virksomhed § 373 fra 4 måneder til 2 års fængsel er der tale om en så betydelig forøgelse af strafferammen, at det giver anledning til at overveje, hvad formålet med og konsekvensen af strafferammeforhøjelsen er.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater udtrykker betænkelighed ved, at mulighederne for at anvende tvangsindgreb udvides ved, at en særlovs strafferamme udvides til et niveau, der ikke står i et realistisk forhold til de forventelige straffe, der vil blive idømt for overtrædelse af særlovsbestemmelsen. Kriminalitetskravene i retsplejelovens regler om tvangsindgreb er velbegrundede i retssikkerhedsmæssige hensyn og en udvidelse af mulighederne for at foretage tvangsindgreb bør derfor ikke ske ved en forhøjelse af strafferammen til et ikke realistisk niveau i konkrete lovbestemmelser.

Det bemærkes, at sanktionsbestemmelserne i lov om finansiel virksomhed § 373 giver mulighed for at straffe den simpelt uagtsomme overtrædelse af de i bestemmelsen nævnte lovregler. Det står ikke i rimeligt forhold til, at den foreslåede forhøjelse af strafferammen åbner op for muligheden for at anvende tvangsindgreb som eksempelvis varetægtsfængsling.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater gør desuden opmærksom på, at forhøjelsen af strafferammen har den væsentlige afledede virkning, at forsøg herefter er strafbart, jfr. straffelovens § 21, stk. 3. Der er tale om en betydelig udvidelse af det kriminaliserede område uden, at det af bemærkningerne fremgår, at der er et behov for dette.

Finans Danmark mener generelt ikke, at der er grundlag for yderligere at forhøje strafferammen for personer ansat i pengeinstitutter. Strafferammen er allerede blevet skærpet i 2018. Grundlaget for at øge strafferammen specifikt for SIFI-institutter fremstår også uklart.

Finans Danmark bemærker, at det fremstår modstridende, at en strafbar handling eller undladelse i henhold til § 93, stk. 1, nr. 2, efter gældende straffelov forældes efter 5 år, mens det efter den foreslåede § 93, stk. 3, fremgår, at forældelsesfristen i intet tilfælde er mindre end 10 år.

The Institute of Internal Auditors spørger til, om lovforslaget ikke kræver, at reglerne om arkivering/opbevaring og sletning af dokumenter skal revurderes, henset til at der er generel regel for sletning efter 5 år plus løbende år.

Kommentar

Initiativet om skærpelse af strafansvar og forældelsesfrist for afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger til Finanstilsynet følger af den politiske aftale af 27. marts 2019 om styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet. Det følger heraf, at der skal gælde de samme regler for afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger for fysiske personer og virksomheder i lov om finansiel virksomhed, og at strafferammen skal skærpes.

Det foreslås i lovforslaget at forhøje strafferammen i § 373, stk. 6, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed om undladelse af at træffe nødvendige foranstaltninger i tilfælde af tab eller nærliggende fare for tab af væsentlig størrelse fra bøde eller fængsel indtil 4 måneder til bøde eller fængsel indtil 2 år. Samtidig foreslås det, at der indsættes en skærpet strafferamme i straffelovens § 290 b, stk. 1, for den, der som medlem af direktionen eller bestyrelsen i et systemisk vigtigt finansielt institut (SIFI) gør sig skyldig i overtrædelse af § 373, stk. 6 eller 7, i lov om finansiel virksomhed, hvorefter strafferammen er bøde eller fængsel indtil 3 år.

En finansiel virksomhed, dens kunder og samarbejdspartnere og i nogle tilfælde forbrugere udsættes for en betydelig risiko, når direktions- eller bestyrelsesmedlemmer ikke foretager de nødvendige foranstaltninger for eksempelvis at undgå tab af væsentlig størrelse, hvorfor sådanne undladelser bør kunne sanktioneres hårdere. I den forbindelse vurderes det bl.a. også at være relevant at kunne straffe forsøg på de overtrædelser, der er omfattet af bestemmelsen.

Det forhold, at den foreslåede forhøjelse af strafferammen vil kunne give politi og anklagemyndighed adgang til at foretage flere efterforsknings-skridt i forbindelse med en efterforskning af et evt. strafbart forhold, end hvad der er mulighed for i dag, kan som anført under visse nærmere omstændigheder give mulighed for varetægtsfængsling efter reglerne i retsplejeloven. Det følger dog samtidig af retsplejelovens § 762, stk. 3, at varetægtsfængsling ikke kan anvendes, hvis lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre straf af bøde eller fængsel i højst 30 dage, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis sigtede findes skyldig. Det vil således være domstolene, der i konkrete sager vil skulle tage stilling til, om varetægtsfængsling i det enkelte tilfælde vil være et proportionalt indgreb over for den sigtede person.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 93, stk. 3, er at skabe sammenhæng med lovforslagets initiativ om 10-årig forældelse af strafansvar efter hvidvaskloven, lov om finansiel virksomhed og straffeloven. Ændringen indebærer, at forældelsesfristen for overtrædelse af den foreslåede § 290 b i straffeloven om skærpet strafansvar for ledelsesmedlemmer i systemisk vigtigt finansielt institutter (SIFI), i intet tilfælde er mindre end 10 år. Det er en fravigelse af udgangspunktet i straffeloven, hvorefter overtrædelser af bestemmelser, som har en strafferamme på mindre end 4 år, forældes efter 5 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 2. Baggrunden for den 10-årige forældelsesfrist er, at overtrædelser af den foreslåede § 290 b i straffeloven ofte vil kunne være vanskelige at opklare og nødvendiggøre en gennemgang af meget omfattende materiale og længerevarende undersøgelser, hvorfor der vil være en risiko for, at en overtrædelse først afdækkes, efter at forældelse efter de gældende regler er indtruffet. Den foreslåede bestemmelse skal medvirke til at sikre en øget og styrket håndhævelses- og sanktioneringsmulighed ved overtrædelser af de pågældende love.

Hvidvasklovens regler om sletning findes i hvidvaskloven § 30, stk. 2, 2. pkt., hvorefter det følger, at personoplysninger skal slettes 5 år efter forretningsforbindelsens ophør eller en enkeltstående transaktions gennemførelse, medmindre andet er fastsat i anden lovgivning. Det vil ikke være foreneligt med databeskyttelseslovgivningen at kræve, at al dokumentation i finansielle virksomheder skal opbevares i 10 år alene for det tilfælde, at

der evt. kunne være begået en strafbar overtrædelse af regler på det finansielle område. Det bemærkes i den forbindelse, at eksempelvis bedrageri af grov beskaffenhed og moms- og afgiftssvindler af særlig grov karakter efter straffeloven er undergivet 10-årig forældelse, uden at der foreligger forlængede opbevarings- eller slettefrister.

Fra et retshåndhævelsesperspektiv vil der navnlig være en fordel ved at forlænge den strafferetlige forældelsesfrist i tilfælde, hvor en potentiel strafbar lovovertrædelse opdages på tidspunkt, hvor der er forløbet tæt på 5 år fra det strafbare forhold blev begået. Her vil Finanstilsynet have bedre mulighed for at vurdere grundlaget for en politianmeldelse, ligesom politiet og anklagemyndigheden vil have et større tidsrum til at udarbejde og foretage en egentlig sigtelse af personen eller virksomheden, der vil kunne afbryde forældelsesfristen.

3.6. Finanstilsynets adgang til at kræve indberetning af oplysninger til brug for risikobaseret tilsyn

Finans Danmark anerkender behovet for, at Finanstilsynet kan anvende en risikobaseret tilgang i tilrettelæggelsen af sin tilsynsvirksomhed, men gør opmærksom på, at en indberetningspligt, som der lægges op til i lovforslaget, vil medføre administrative byrder for virksomhederne, der dertil ikke er belyst i lovforslaget. Finans Danmark bemærker i den forbindelse, at lovforslaget lægger op til en bred hjemmel for Finanstilsynet til i bekendtgørelsesform at fastsætte de nærmere regler for indberetningspligten. Finans Danmark bemærker hertil, at nogle af de angivne typer af oplysninger, som er nævnt i lovbemærkningerne, er lidt uklare.

Finans Danmark finder det desuden positivt, at lovforslaget lægger op til, at sektoren inddrages i udmøntningen af indberetningspligten. Finans Danmark bemærker i tilknytning hertil, at der skal afsættes den fornødne tid til, at Finanstilsynet kan indgå i en grundig dialog med sektoren om udformningen af indberetningspligten. Finanstilsynet opfordres til, at bestemme tidsinterval og måde/format af oplysninger, i forhold til de løsninger, der allerede eksisterer i den finansielle sektor.

The Institute of Internal Auditors spørger til, om der vil blive givet tid til tilretning af systemopsætning, såfremt nogle oplysninger ikke umiddelbart kan dannes i det eksisterende set-up.

Kommentar

Lovforslaget indebærer, at Finanstilsynet som led i det risikobaserede tilsyn skal kunne indhente oplysninger til brug for udarbejdelse af risikovurderinger af de virksomheder, som er under hvidvasktilsyn. Et risikobaseret tilsyn indebærer, at myndighederne skal foretage en vurdering af, hvor risikoen for hvidvask og terrorfinansiering er størst, og indrette tilsynet i overensstemmelse hermed.

Forslaget følger op på den politiske aftale af 19. september 2018 og den nationale strategi for 2018-2021.

Det foreslås, at virksomhederne skal indberette oplysningerne digitalt, således at Finanstilsynet har mulighed for at føre et effektivt og risikobaseret tilsyn og på baggrund af dette tilsyn udarbejde risikovurderinger af virksomhederne under tilsyn.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt endeligt at fastlægge, hvilke oplysninger der vil skulle indberettes, og med hvilke intervaller de skal indberettes. Det skyldes, at fastsættelsen af reglerne skal foregå i samarbejde med sektoren og ved hjælp af undersøgelser af retstilstanden i sammenlignelige lande (nabotjek). Sektoren vil således blive inddraget i processen og kan dermed være med til at belyse de problemstillinger, som indberetningspligten måtte medføre, samt løsninger heraf. Det vil også kunne tilgodese behovet hos virksomhederne for at forberede sig på eventuelle ændringer i systemopsætning m.v., som indberetningspligten måtte forudsætte. Det er hensigten, at der skal være proportionalitet i indberetningspligten, således at en virksomheds størrelse og kompleksitet vil have betydning for mængden af oplysninger, der skal indberettes, samt intervallerne for indberetning.

Det er forventningen, at bekendtgørelsen vil blive udarbejdet i løbet af 2020 sideløbende med, at det afdækkes, hvilke oplysninger der skal indberettes og hvornår. Det er således forventningen, at indberetningspligten ikke vil træde i kraft før den 1. januar 2021.

3.7. Finanstilsynets mulighed for at påbyde midlertidigt stop for nye kunder ved alvorlige overtrædelser af centrale hvidvaskregler

Finans Danmark bemærker, at indgrebet bør begrænses til helt særlige tilfælde, idet bestemmelsen medfører et meget alvorligt indgreb, der kan medføre betydelige tab både imagemæssigt og økonomisk for den omfattede virksomhed.

Finans Danmark anfører, at bestemmelsen mangler en beskrivelse af sammenhængen mellem sanktionen (forbuddet mod nye kunder) og den handling eller mangel på samme, som sanktioneres med et påbud.

Finans Danmark bemærker, at bestemmelsen og lovbemærkningerne er meget uklare i forhold til, hvornår og i hvilket omfang indgrebet præcis kan anvendes. Finans Danmark opfordrer til, at dette beskrives meget tydeligere i lovbemærkningerne, henset til alvorligheden af indgrebet, samt at det uddybes, hvornår påbuddet vilophøre. Finans Danmark finder muligheden

for at udstrække forbuddet til et moderselskab, hvis selve overtrædelsen er sket i en filial, uklart beskrevet.

Finans Danmark bemærker endvidere, at muligheden for at bruge bestemmelsen ”alene”, af hensynet til dens indgribende karakter, bør tilknyttes nogle kommentar eller gives nogle eksempler, hvor denne type af påbud skønnes at være en proportional reaktion.

Endeligt bemærker Finans Danmark, at de lignende regler om Sverige og Finland, som der refereres til i lovbemærkningerne, bør uddybes, herunder rækkevidden af og erfaringerne med disse ordninger.

The Institute of Internal Auditors bemærker, at det bør præciseres og uddybes yderligere, hvad der er menes med ”alvorlige forhold” ud over de enkelte eksempler, som fremgår af lovbemærkningerne.

Kommentar

Det følger af den politiske aftale af 27. marts 2019 om styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet, at Finanstilsynet skal kunne påbyde virksomheder, som har foretaget alvorlige overtrædelser af hvidvaskloven, ikke at optage nye kundeforhold, før overtrædelserne er ophørt.

Hensigten med bestemmelsen er at skabe et væsentligt incitament for virksomhederne til hurtigt at rette op på grove overtrædelser af hvidvaskloven.

Finanstilsynet skal altid foretage en proportionalitetsafvejning i valget af tilsynsreaktion. Muligheden for at påbyde en virksomhed et midlertidigt stop for kunder er en tilsynsreaktion, som er indgribende for virksomhederne. Det er derfor også hensigten, at den foreslåede reaktionsmulighed alene vil blive anvendt i tilfælde, hvor der er væsentlige risici for, at virksomheden bliver eller vil blive brugt til hvidvask eller terrorfinansiering, hvis ikke påbuddet indføres, og at der derfor er tale om en nødvendig beskyttelse af samfundsmæssige interesser.

Det er ligeledes hensigten, at den foreslåede reaktionsmulighed vil blive anvendt, hvor andre og mindre indgribende muligheder er udtømte eller ikke vil være tilstrækkelige, men hvor fratagelse af tilladelsen til at drive virksomheden ikke vil være proportional med overtrædelsen, eller kan medføre væsentlig skade på andre interessenter. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor virksomheden ikke har udvist evne eller vilje til rette op på overtrædelser af hvidvaskloven, som virksomheden tidligere har modtaget påbud om at rette op på. Det kan ligeledes være tilfælde, hvor Finanstilsynet samtidigt politianmelder virksomheden for en række overtrædelser af hvidvaskloven.

Påbuddet kan både omfatte alle nye kundeforhold, men også begrænses til dele af virksomhedens nye kundeforhold, f.eks. virksomhedens nye erhvervskundeforhold. Det betyder, at såfremt en overtrædelse af hvidvaskeloven kun vedrører virksomhedens erhvervskunder, f.eks. manglende identifikation af reelle ejere, vil påbud om midlertidigt stop for nye kundeforhold kun omfatte nye erhvervskundeforhold.

Det er hensigten, at den foreslåede bestemmelse udstrækkes til også at omfatte en virksomheds udenlandske filialer, såfremt overtrædelsen er foregået helt eller delvist i den udenlandske filial. Der kan f.eks. være tale om en dansk virksomhed med en filial i Sverige. Såfremt overtrædelsen er sket både i den danske modervirksomhed og den svenske filial, vil påbuddet om midlertidigt stop for nye kundeforhold gælde for både den danske modervirksomhed og den svenske filial.

Påbuddet vil ophøre, når virksomheden har dokumenteret, at overtrædelserne, som udløste påbuddet, er ophørt. Finanstilsynet vil typisk fastsætte en frist for opfølgning på påbuddet. Såfremt virksomheden ikke har efterlevet påbuddet inden for den fastsatte frist, vil påbuddet forblive i kraft. Finanstilsynet vil samtidigt overveje at iværksætte andre reaktionsmuligheder, f.eks. politianmeldelse, fratagelse af tilladelse mv.

Sverige og Finland er blevet spurgt om de i deres lovgivning har mulighed for at påbyde et midlertidigt stop for nye kundeforhold ved alvorlige overtrædelser af landenes regler om hvidvask. Sverige har i den forbindelse oplyst, at man har mulighed for at begrænse virksomheders etablering af specifikke kontrakt- eller kundetyper, men at man ikke har haft anledning til at bruge denne tilsynsreaktion i praksis. Sverige understreger, at der skal tages hensyn til proportionalitetsprincippet ved brug af tilsynsreaktioner. Finland har, ligesom Sverige, oplyst, at man har mulighed for at stoppe eller begrænse muligheden for etablering af nye kundeforhold, men at man ikke har afprøvet denne tilsynsreaktion i praksis.

Lovforslaget præciseres, så det bliver klart, at der er tale om en reaktionsmulighed, der forventes brugt, når andre og mindre indgribende muligheder er udtømte eller ikke vil være tilstrækkelige. Endvidere uddybes lovforslagets bemærkninger med eksempler på, hvornår påbud om midlertidigt stop for nye kundeforhold forventes brugt, herunder hvornår det forventes brugt for filialer. Endelig præciseres bemærkningerne, så det klart fremgår, at et påbud om midlertidigt stop for nye kunder kun vil omfatte den del af nye kundeforhold, hvor Finanstilsynet finder påbuddet nødvendigt.

3.8. Skærpede kundekendskabsprocedurer og højrisikotredjelande

Finans Danmark bemærker, at det bør klarlægges i lovbemærkningerne, hvorvidt bestemmelsen alene gælder for personer, der er bosiddende i de

pågældende højrisikotredjelande, eller om den tilsvarende gælder for personer, der har statsborgerskab i de pågældende højrisikolande, men er bosat andet sted.

Finans Danmark ønsker det uddybet i lovbemærkningerne og/eller i vejledningen til hvidvaskloven, hvad der forstås ved bestemmelsens angivelse af ”skærpede indberetningsmekanismer eller systematisk indberetning af finansielle transaktioner”.

Finans Danmark antager, at bestemmelsen ikke medfører, at kunder, der ikke har hjemsted i et højrisikotredjeland, bliver omfattet af bestemmelsens stk. 2, når de overfører eller modtager transaktioner fra højrisikolande, men at transaktionen alene er omfattet af stk. 3. Såfremt denne fortolkning er overensstemmende med Finanstilsynets fortolkning, ønsker Finans Danmark det præciseret i lovbemærkningerne og i vejledningen til hvidvaskloven.

Kommentar

Lovændringen indebærer alene en sproglig tilretning af bestemmelsen i § 17, stk. 3, nr. 3, hvorefter ”højrisikolande” ændres til ”højrisikotredjelande”. Der er således med ordlyden af den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen ikke tilsigtet nogen materiel ændring i forhold til bestemmelsen, som blev vedtaget den 2. maj 2019 med L 204.

Bestemmelsen i § 17, stk. 3, blev således ændret i det vedtagne lovforslag L 204 (lov nr. 553 af den 8. maj 2019), som træder i kraft den 10. januar 2020. Den nye bestemmelse vil blive uddybet i forbindelse med revisionen af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven, herunder i forhold til den omfattede personkreds, der igangsættes i nærmeste fremtid.

3.9. Forretningsforbindelser og transaktioner til højrisikotredjelande

Finans Danmark bemærker, at der er behov for præcisering af begrebet ”når det er relevant”, som følger af selve direktivteksten, og som ligeledes bør fremgå af den danske lovtekst, selvom de nærmere kriterier vil blive opstillet i en bekendtgørelse.

Kommentar

Med lovforslaget ændres bestemmelsen i hvidvasklovens § 20 a, således at ”højrisikolande” ændres til ”højrisikotredjelande”. Ændringen indebærer alene en sproglig tilretning af bestemmelsen, og der er ikke tilsigtet nogen materiel ændring i forhold til den vedtagne bestemmelse i L 204.

Under høringen er det fundet hensigtsmæssigt at ændre bemyndigelsesbestemmelsen for få ordlyden til at stemme bedre overens med ordlyden i 5. hvidvaskdirektiv.

Den reviderede bestemmelse vil blive indsat som nyt § 17, stk. 4. I det nye § 17, stk. 4, vil "når det vurderes relevant" indgå i ordlyden til bestemmelsen, og det vil blive beskrevet i bemærkningerne til bestemmelsen, hvad der forstås herved.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Advokatrådet, Akademisk Arkitektforening, Amnesty International, Andelskassen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Arbejdsskadestyrelsen, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Idræts-Forbund, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Boldspil-Union, Dansk Byggeri, Danske Detail, Dansk Ejendomsrådgiverforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring (DFIM), Dansk Industri, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Kredit Råd, Dansk Metal, Dansk Pantebrevsforening, Danske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Maritime, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen, Energi og Oliemarkedet, Erhvervsstyrelsen, FDFA – Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og ForsikringsAgenturer, FDIH – Foreningen for Distance- og Internethandel, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finanshuset i Fredensborg A/S, Finansiell Stabilitet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forbrugsforeningen, Foreningen af Forretningsførere for Udenlandske Forsikringselskaber, Foreningen af Interne Revisorer v/ Kim Stormly Hansen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for platformsøkonomi, FOREX, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen v/ Direktør Flemming Kosakewitsch, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Garantiformuen, Garban-Intercapital Scandinavia, Horesta Arbejdsgiverorganisation, Håndværksrådet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), Intertrust (Denmark), ISACA Denmark Chapter, IT-branchen, Justitia, KommuneKredit, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kuratorforeningen, KøbmandStandens OplysningsBureau, Landbrug & Fødevarer, Landsdækkende banker, Landsforeningen af forsvarsadvokater, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsor-

ganisationen i Danmark (LO), Landsforeningne KRIM, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Moderniseringsstyrelsen, Mybanker, NASDAQ Copenhagen A/S, Nets, Nordic Blockchain Association, Nævnenes Hus, Parcelhusejernes Landsforening, Patent- og Varemærkestyrelsen, Politiforbundet, Postnords Juridiske afdeling, Retspolitisk Forening, Revisornævnet, Rigsadvokaten, Rigsrevisionen, Rigspolitiet, Sikkerhedsstyrelsen, Skibs- og Bådebyggeriets Arbejdsgiverforening, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, Søfartsstyrelsen, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Udbetaling Danmark, VP Securities A/S, Western Union, Thomson Reuters Nordic, Transparency International Danmark, Ørsted, Østre og Vestre Landsret samt samtlige byretter, Færøernes Hjemmestyre via Rigsombudsmanden i Færøerne og Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland.